

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN !

A Fővárosi Ítéltábla a dr. Tasnádi Gábor ügyvéd (**képviselő címe**) által képviselt felperes neve (felperes címe) felperesnek, a dr. Majdán Adrienn jogtanácsos által képviselt alperes neve, azaz **...(alperes címe)** alperes ellen, járadék felemelése iránt indított perében, a Fővárosi Bíróság 2007. január 23. napján meghozott, 5.P.23.817/2006/5. számú ítélete ellen, a felperes részéről 7. sorszám alatt, az alperes részéről 6. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán, meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének fellebbezéssel meg nem támadott részét (uszodai költségek és közlekedési többletköltségek pótlására megállapított járadék) nem érinti, fellebbezett rendelkezéseit részben megváltoztatva, az abban foglaltak helyett az alábbiak szerint rendelkezik:

Kötelezi az alperest, hogy 2003. január 1-től fizessen meg a felperesnek havi 746.000 (hétszáznegyvenhatezer) forint jövedelempótló járadékot. Megállapítja, hogy az alperesnek 2003. január 1. és 2007. június 30-ig 40.284.000 (negyvenmillió-kettőszáznyolcvannégyezer) forint hátraléka keletkezett, amelyet 15 napon belül köteles megfizetni, annak 2005. április 1. napjától járó törvényes késedelmi kamataival együtt.

Az első fokú perköltségre és kereseti illeték térítésre vonatkozó rendelkezést helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 15 nap alatt 200.000 (kettőszázezer) forint másodfokú perköltséget, míg a le nem rótt fellebbezési eljárási illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

A felperes 1984. december 9-én személygépkocsi utasaként közlekedési balesetet szenvedett. A baleseti sérülései maradandó egészségkárosodást eredményeztek. A jobb lábán mélyvénás keringési zavar alakult ki, emiatt a jobb láb terhelhetősége jelentősen csökkent. A hosszabb állás jelentős fájdalommal jár. A felperes részére keresetveszteségének baleseti eredetű egészségkárosodása miatt keletkezett költségeinek pótlására kezdetben a biztosító folyósított, jelenleg az alperes folyósít járadékot.

A felperes keresetében a járadék ítéleti megállapítását kérte.

Az elsőfokú bíróság a felperes jövedelemveszteségének pótlására szolgáló járadékot „a felpereshez hasonló korú és kvalitású” **művészek** jövedelméhez mérten állapította meg. Mivel a felperes a munkáját ereje rendkívüli megfeszítésével végzi, indokolt volt emiatt is járadék megállapítása. A rendkívüli erőfeszítés mértékét a orvosszakértői vélemény ugyan csak 30 %-ban állapította meg, mégis helyén való volt a rendkívüli erőfeszítéssel végzett munka arányát a felperes munkaképesség csökkenésével azonosnak, 50 %-osnak venni.

Az ítélet az első fokú ítéletet hatályon kívül helyezte, mert az elsőfokú bíróság nem szerezte be a felpereshez hasonló korú és képességű **művészek** jövedelmi adatait, hanem erre nézve elfogadta a felperes személyes előadását, és mert az orvosszakértői véleménytől eltérően határozta meg a rendkívüli erőfeszítéssel végzett munka arányát.

Az elsőfokú bíróság a megismételt eljárásban az ítélet által elrendelt bizonyítást foganatosította és az ezt követően meghozott ítéletével

a jövedelemveszteség pótlására szolgáló járadékot 2003. január 1. és 2006. december 31. közötti időre havi „bruttó” 400.000 forintban, 2007. január 1-től az uszodahasználat költségeinek, valamint a közlekedési többletköltségeknek a pótlására szolgáló járadékkal együtt, a jövőre nézve havi 652.000 forintban állapította meg.

Megállapította, hogy 2003. január 1. és 2006. december 31. napja közötti időben 19.200.000 forint kártérítési járadék, továbbá arra tekintettel, hogy a felperes a munkáját rendkívüli erőfeszítéssel végzi, 2003. és 2004. években összesen 3.566.000 forint, 2005. évben 1.929.500 forint, 2006. évben 1.890.960 forint, összesen 7.386.460 forint járadéktartozása keletkezett az alperesnek. 2003. január 1. és 2006. december 31. napja közötti időre az uszodai költségtérítés összegét 420.000 forintban, a közlekedési többletköltséget 1.160.000 forintban határozta meg. Kötelezte az alperest, hogy ezeket az összegeket azok 2005. január 1. napjától járó kamataival együtt fizesse meg. Ezt meghaladóan a keresetet elutasította.

A döntését a következőkkel indokolta:

A felpereshez hasonló korú és képességű vállalkozóként működő kollégáinak művészi tevékenységéből származó adózás előtti jövedelme évi mintegy 10.000.000 forint. Az alperesé évi mintegy 5.000.000 forint. A jövedelmek különbsége a járadék megállapítás alapja. A jövedelemhullámzásokra tekintettel a felperest havi 400.000 forint jövedelemveszteség pótlására szolgáló járadék illeti meg. A felperes 15 % egységes vállalkozási adó fizetésére köteles. A felperes adózás utáni jövedelme 2003. és 2004. években összesen 7.132.000 forint, 2005. évben 4.540.000 forint, 2006. évben 3.781.000 forint volt. Ezeknek az adózás utáni jövedelmeknek az 50 %-a az, ami a rendkívüli erőfeszítéssel végzett munka miatt a felperest járadékként megilleti. Az uszodai költségterítés járadék formájában megállapított összege 2003-2004-2005. évekre havi 8.500 forint, 2007-től havi 12.000 forint. A közlekedési többletköltség pótlására szolgáló járadék 2003-2004-2005. évekre havi 21.000 forint.

A jövedelemveszteséget 2007. január 1-től, „az árviszonyok általános emelkedésére tekintettel”, a havi 400.000 forint járadékot indokolt volt havi 50.000 forinttal megemelni. A felperest 2007. január 1-től megillető járadékot a következő tételek alkotják:

Uszodai költség havi 12.000 forint, közlekedési többletköltség havi 30.000 forint, a rendkívüli erőfeszítéssel végzett munkáért követelhető járadék havi 160.000 forint, az elmaradt jövedelem havi 450.000 forint, összesen havi 652.000 forint.

A peres felek a fellebbezéseikben az első fokú ítélet részbeni megváltoztatását kérték.

A felperes akként, hogy a jövedelemvesztesége pótlására szolgáló járadékot 2003. január 1. napjától nettó havi 521.333 forintban, vagy annak „felbruttósított összegében” állapítsa meg az ítéltábla. A javára megállapított perköltség összegét pedig 35.951.000 forint pertárgyérték alapulvételével, 1.797.550 forint plusz Áfa összegre emelje fel.

Az alperes akként kérte az első fokú ítéletet részben megváltoztatni, hogy a jövedelemveszteség pótlására irányuló követelést az ítéltábla utasítsa el. A felperes részére amiatt megítélt járadékot, hogy a munkáját erejének rendkívüli megfeszítésével végzi, 2003. évre havi 197.500 forintban, 2004. évre havi 168.333 forintban, 2005. évre havi 227.916 forintban, 2006. évre havi 226.466 forintban kérte megállapítani.

A felperes azzal érvelt, hogy az elsőfokú bíróság a járadék kiszámításánál helytelen jövedelmi adatokat vett alapul. Utóbb az alperes a fellebbezésében tett kifogásokra figyelemmel igazolásokat csatolt arra nézve, hogy **művészkollégái** akiknek a jövedelmeit jövedelemvesztesége meghatározására alkalmas jövedelmeket megjelölt, a jövedelmeiket kizárólag ...művészi tevékenységgel érték el.

Az alperes azt hangsúlyozta, hogy a felperes jövedelemveszteségét nem bizonyította; semmi sem bizonyítja, hogy az alperes jövedelme baleseti eredetű egészségkárosodása miatt alacsonyabb, mint azoknak a **művészkollégáinak** a jövedelme, akiknek a jövedelmi adatait a jövedelemvesztesége megállapíthatósága érdekében megjelölte. Előadta azt a jogi álláspontját is, hogy a járadék megállapításánál a Ptk. 357. § (3) bekezdése nem alkalmazható, az ugyanis

munkaviszonyban állt károsultak kártérítési járadékának megállapítására nézve tartalmaz rendelkezéseket.

A Fővárosi Ítéltábla megállapította, hogy a felperes fellebbezése részben alapos, az alperes fellebbezése azonban alaptalan.

Az elsőfokú bíróság helyesen foglalt állást úgy, hogy a felperes által megjelölt ...művészek jövedelmi adatai a felperes jövedelemveszteségének meghatározásánál felhasználhatóak. Az alperes nem vonta kétségbe, hogy a felperes ...művészi képességei nem térnek el azoknak a művészeknek a képességeitől, akiknek jövedelmi adatait a jövedelemvesztesége meghatározásához a felperes felhasználhatónak tartotta. A felperes a munkaképessége 50 %-át a baleseti eredetű egészségkárosodása folytán elvesztette. A munkáját ereje rendkívüli megfeszítésével végzi. A felperest a munkaképesség csökkenése így nyilvánvalóan megakadályozza abban, hogy olyan mennyiségű, és olyan testi erőfeszítést igénylő szerepeket vállaljon, mint azok a ...művésztszerei, akikkel a balesete előtti pályája idején azonos mennyiségű és **szívnál** munkát végzett. Mindezt az ítéltábla is bizonyítottan vette, hogy az alperes, ha a baleseti eredetű egészségkárosodása miatt a munkaképességének felét nem veszti el, a jövedelemvesztesége meghatározásánál alapul vett jövedelmekkel azonos jövedelmet ér el. A felperes azt is megfelelően igazolta, hogy az összehasonlításra szánt jövedelmek kizárólag művészi tevékenységből származnak.

Alaptalanul hivatkozott az alperes arra, hogy a Ptk. 357. § (3) bekezdésének rendelkezései csak a munkaviszonyban állt baleseti sérült keresetveszteségének meghatározására vonatkoznak.

A Ptk. 357. § (3) bekezdése „ha a keresetveszteség, jövedelem kiesés” az (1) és (2) bekezdése alapján nem állapítható meg, annak meghatározásánál azonos vagy hasonló munkát munkaviszony (tagsági viszony) alapján végző személyek átlagos havi keresete az irányadó.

A Ptk. 357. §-a szövegezéséből is kitűnően nem csak a kereset, hanem a jövedelemveszteség meghatározására is tartalmaz rendelkezést, tehát nem csak munkaviszonyban, hanem bármely más munkavégzésre irányuló jogviszonyban végzett munkával elért jövedelem kiesés meghatározásának módjára is alkalmazhatók az előírásai.

Nem értett egyet azonban az ítéltábla az elsőfokú bíróságnak a jövedelemveszteség pótlására szolgáló járadék megállapítása során alkalmazott számításaival.

A Ptk. 356. § (3) bekezdése kimondja, hogy „a járadék megállapításánál a balesetért felelős személy javára nem vehető figyelembe az a kereset (jövedelem), amelyet a balesetet szenvedett személy a balesetből eredő jelentős testi fogyatékosága ellenére rendkívüli munkateljesítménnyel ér el”.

A jövedelemveszteség a baleseti eredetű egészségkárosodás nélkül elérhető jövedelem és a csökkent munkaképességgel végzett munkával elért jövedelem különbsége. Azonban, ha a csökkent munkaképességű személy a munkáját erejének rendkívüli megfeszítésével végzi, a jövedelmének azt a részét, amelyet

rendkívüli munkateljesítménnyel ért el, s a jövedelemveszteséget ennek a jövedelemrésznek a figyelmen kívül hagyásával kell megállapítani. Ebből az is következik, hogy egy járadékösszeget kell megállapítani. Az elsőfokú bíróság ezzel szemben a járadékot két összegben állapította meg, „az elmaradt jövedelem” pótlására bruttó összegben, s az „erőmegfeszítéssel végzett munka fejében” nettó összegben. A jövedelemveszteséget az adózás előtti jövedelem összegéből kiindulva, egy összegben, mégpedig bruttó összegben kell megállapítani, az így kiszámított járadékösszegeből kell az adójogszabályoknak megfelelően az adót megfizetni. A fizetendő adó meghatározása azonban nem tartozik a kártérítési perben hozott ítéletre.

Az ítélet tábla a felperes teljes jövedelemveszteségét a megadott kereseti adatok átlagának kiszámításával tartotta meghatározhatónak. A számítás a következő: ...
...művész adózás előtti jövedelme 2003. évben 12.122.663 forint, 2004. évben 12.945.200 forint, 2005. évben 11.892.730 forint volt. Ezeknek a jövedelmeknek az évi átlaga 12.320.197 forint. ...
...művész (... Bt.) adózás előtti jövedelme 2004. évben 13.484.000 forint volt, 2005. évben 8.586.000 forint. Ezek évi átlaga 11.035.000 forint.

...
...művész (... Bt.) adózás előtti jövedelme 2003. évben 10.456.000 forint, 2004. évben 11.636.000 forint, 2005. évben 11.269.000 forint volt. Ezek évi átlaga 11.120.333 forint. ...
...művész (... Bt.) adózás előtti jövedelme 2003. évben 10.482.000 forint, 2004. évi jövedelme 11.109.000 forint, 2005. évi jövedelme 10.519.000 forint volt. Ezek évi átlaga 10.703.333 forint. ...
...művész (... Bt.) adózás előtti jövedelme 2003. évben 12.571.000 forint, 2004. évben 12.835.000 forint, 2005. évben 11.399.000 forint volt. Ezek évi átlaga 12.268.333 forint.

Ezeknek a jövedelmeknek az évi átlaga 11.489.333 forint.

A felperes adózás előtti jövedelme 2003. évben 5.260.000 forint, 2004. évben 5.960.000 forint, 2005. évben 4.530.000 forint, 2006. évben 4.564.800 forint volt. Ezeknek a jövedelmeknek az évi átlaga 5.078.700 forint. A jövedelemveszteség meghatározásánál ennek a jövedelemnek a fele, 2.539.350 forint vehető figyelembe, mert a teljes keresetet a felperes ereje rendkívüli megfeszítésével érte el. A jövedelemveszteség összege így (11.489.333 forint - 2.539.350 forint) kerekítve, havi 746.000 forint.

A felperest 2003. január 1. napjától kezdődően tehát havi 746.000 forint jövedelemveszteség érte.

Az alperesnek 2003. január 1. napja és a másodfokú ítélet meghozatalának napja, 2006. június 30-a közötti időben összesen (746.000 forint x 54) 40.284.000 forint járadéktartozása keletkezett. Az alperes a lejárt járadéktartozás után az időszak közepétől, 2005. április 1-től köteles a Ptk. 301. § (1) bekezdése alapján késedelmi kamatot fizetni. A részteljesítéseit a Ptk. 293. §-a alapján elsősorban a kamatokra kell elszámolni.

A kifejtettekre tekintettel az ítélet tábla a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján az első fokú ítéletnek a jövedelemveszteség pótlására szolgáló járadékokra vonatkozó rendelkezéseit részben megváltoztatta, a költségek pótlására szolgáló járadék meghatározására vonatkozó rendelkezéseit pedig fellebbezés hiányában nem érintette. Alaptalanul sérelmezte a felperes a javára megállapított perköltség

összegét. A pertárgy értékét, amelyhez képest a perköltség megállapítását kérte, tévesen jelölte meg az első fokú ítélet meghozataláig lejárt járadékok összegében. A Pp. 24. § (2) bekezdés a) pontja értelmében tartási vagy élelmezési követelés és egyéb járadék vagy más időszakos szolgáltatás iránt indított perben a pertárgy értéke a még teljesítendő valamennyi szolgáltatás értéke, de nem több, mint egy évi szolgáltatás értéke. Az egy évi járadék összegének alapulvételével meghatározva pedig az elsőfokú bíróság által megítélt perköltség megfelelő.

A sikertelenül fellebbező alperes a Pp. 239. §-a szerint alkalmazandó Pp. 78. § (1) bekezdése alapján köteles a felperes fellebbezési perköltségét is megfizetni. Az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 5. § (1) bekezdés a) pontja értelmében az alperes személyes illetékmentes, és mivel az alperes fellebbezése eredménytelen volt, a fellebbezési illetéket nem lehet behajtani.

Budapest, 2007. július 6.

. Molnár Ambrus s. k. a tanács elnöke, Dr. Szücs József s. k. előadó bíró, Dr. Németh László s. k. bíró